

Årsplan Viby Friskole 22/23

Fag: Dansk

Lærer: CF

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 32-33 Computer og portal i undervisningen Oprette mapper og undermapper Gemme i forskellige formater. Selfie / Fødselsdagskalender Arbejder med selfien som genre og sammenligner med portrætmalerier	- Eleven kan kildekritisk vurdere bruger- og ekspertproduceret indhold Selfie - Eleven kan undersøge samspillet mellem genre, sprog, indhold og virkelighed - Har viden om genren, symbolik	- Eleven kan planlægge og gennemføre faser i informationssøgning - gennemføre målrettet og kritisk informationssøgning - vælge digitale teknologier i forhold til situationen Selfie - Eleven kan fortolke egne og andres fremstilling af tekster – her foto og portrætmalerier - Eleven kan sætte tekster i relation til aktuelle problemstillinger	Visning på projector og selv oprette på egen computer Guidet tour og konkret arbejde med træningsopgaverne i "Stort eller lille?" Selfie: Eleven tager en selfie og arbejder med sit personlige udtryk. Ret frie hænder til stilart. Vi iagttager portrætbilleder og diskuterer iscenesættelsen.	Eleven har selv oprettet mapperne. Eleven lykkes med at finde frem til og løse opgaverne. Selfie Eleven har inddraget elementer af det gennemgåede og kan argumentere for sin proces og overvejelser.

Uge 34-39 Romanlæsning: Gys og gru Roman: 7.a Uge 43-46 Roman: Djævelens Lærling Små fremlæggelser	• Eleven kan diskutere etiske spørgsmål vedr. kommunikation på internettet Romanlæsning • Eleven kan vurdere tekstens sproglige virkemidler • Sammenfatte informationer fra forskellige elementer i teksten • Kan sætte flere tekster ind i en sammenhæng Små fremlæggelser • Eleven kan indsamle oplysninger og disponere over indholdet	• Eleven kan layoute tekster, så det fremmer kommunikationen Romanlæsning • Eleven har viden om sammenhæng mellem situation, kultur og sprog • Kan afgøre, hvordan en tekst skal læses • Kan gennemføre en målrettet tekstanalyse • Kan foretage flertydige tolkninger • Har viden om tekstens opbygning og funktion • Kender til genre, sprog, symbolik, forfatter, værk og fortæller Små fremlæggelser • Eleven har viden om søgerelaterede læsestrategier og kan læse ukendte ord i fagtekster	Romanlæsning Førlæseaktiviteter og opgaver i mappe til det løbende arbejde med teksten. Vi genopfrisker og perspektiverer undervejs genretrækkene, som de før har mødt i anden litteratur. Eleven skygger en eller to personer i teksten, som der laves en personbeskrivelse af. Til sidst meddigtes et sidste kapitel, da historien ender åbent. Små fremlæggelser Eleven vælger selv et emne, ud fra 100 forskellige oplæg, som han/hun vil fordybe sig i. Der formuleres arbejdsspørgsmål og søges	Romanlæsning Eleven viser sin forståelse gennem sin deltagelse i arbejdet, både mundtligt i samtalerne i klassen og skriftligt i arbejdet imed opgaverne i mappen. Små fremlæggelser Ved den selvstændige fremlæggelse vises, at man har tilegnet sig stoffet og kan beherske de kommunikative færdigheder.
--	---	--	---	---

Uge 46-47 Brug stemmen: Den gode oplæsning Axel elsker biler – rim og rap med 3. kl.	• har viden om argumenterende og reflekterende fremstillingsformer • kan layoute tekster, så det fremmer kommunikationen Brug stemmen • Eleven har viden om og kan undersøge samspillet mellem genre, sprog, indhold og virkelighed • Eleven kan bruge kroppen som udtryk	• Kan indsamle oplysninger og disponere indholdet • Kan bruge kropssprog og stemme tilpasset situationen Brug stemmen • Eleven kan bruge kropssprog og stemme tilpasset kommunikations-situationen • Kender til kropslige og retoriske virkemidler • Kan fremstille sammenhængende tekster i forskellige genrer og stilarter	litteratur om emnet, som der derefter udarbejdes et foredrag (en fagtekst) om. Der gives feedback fra de andre elever og mig. Brug stemmen Vi arbejder i grupper med danskportalens forløb om oplæsning og mundtlig fortælling. Derefter forberedes oplæsning af en historie, man selv var glad for som barn, og skal forberede sig på at læse den op for en elev i 3. klasse. Til sidst arbejdes der på tværs af de to klassetrin og i grupper med sjove rytmiske rap, og ender med selv at lave en rap. Der findes beats til på CFU og de fremvises for de andre.	Brug stemmen Eleven vurderer egen og andres oplæsninger. Eleven tilpasser sine mundtlige udtryk til situationen. Eleven udpeger måder, hvorpå teksten påvirker modtageren. Eleven sætter ord på hvordan kommunikationen fungerer ift. den konkrete situation. Eleven anvender sproglige virkemidler tilpasset situationen.
--	---	---	---	---

Uge 47-49 Fandango: Nye sider – Kommunikation i nye medier (om multimodalitet)	Nye sider – websites • Eleven kan vurdere tekstens sproglige virkemidler • Kan sætte tekster ind i en sammenhæng • Kan udarbejde opinions- og ekspressive tekster	Nye sider – websites • Eleven kan vurdere tekstens sproglige virkemidler • Kan sætte tekster ind i en sammenhæng • Kan udarbejde opinions- og ekspressive tekster	Nye sider – websites Vi undersøger forskellige multimodale tekster og ser på, hvad de kan tilføje hinanden. Derpå vælges et site på nettet, som der analyseres og reflekteres over: hvem er afsender/modtager? Hvad er indholdet? Hvordan er det designet – og hvorfor? Er det troværdigt? Budskaber og hensigt.	Nye sider – websites Eleven laver sammen med en makker en analyse, hvori der begrundes for valg website og den analyseres. Det vises og fremlægges for klassen.
---	---	---	--	--

--	--	--	--	--

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
---	--	---	--	---

Uge 3-7 Tove Ditlevsen Forfatterskabs- læsning	Forfatterskabslæsning • Eleven kan sætte tekster ind i sammenhæng • Eleven har viden om sammenhængen mellem tekst og kontekst • Eleven kan fortolke egne og andres fremstillinger af identitet i tekster Eleven har viden om identitetsfremstillinger • Eleven kan sætte teksten i relation til aktuelle problemstillinger Eleven har viden om metoder til at sætte tekster i relation til aktuelle problemstillinger	Forfatterskabslæsning • Eleven kan sætte tekster i perspektiv til litterær og kulturel tradition og udvikling gennem litteraturhistorisk læsning og Dansk litteraturs kanon • Eleven har viden om kulturelle og litterære perioder og Dansk litteraturs kanon • Eleven kan undersøge samspillet mellem genre, sprog, indhold og virkelighed • Og vurdere teksternes sproglige virkemidler	Forfatterskabslæsning Vi går på opdagelse i forskellige (korte) tekster fra Tove Ditlevsens omfattende forfatterskab og spejler det i hendes eget liv og hendes tid.	Forfatterskabslæsning Man analyserer en tekst og kan holde den op mod TD's liv og samtid.
---	--	--	---	--

Uge 15-16 Billedfortællinger: Bumsen og Hader/hader ikke	B iBilledfortællinger • At analyse billeder og tekst og deres samspil i en billednovelle • Om virkemidler i billeder og tekst • Hvad surrealismen er • At udvælge analysepunkter og analysere et opslag • At fremlægge for klassen	Billedfortællinger	Billedfortællinger Vi arbejder med læseforståelse i forbindelse med litteraturlæsning ud fra følgende principper: • Forventning • Den indre film • Den grafiske model • At stille spørgsmål • Det fortolkende resumé Førlæsning: forventninger til teksten Læsning alene og på klassen Fælles analyse i klassen af de første opslag. Derefter analyseres i makkerpar. Samspillet mellem billede og tekst. Perspektiveres til andre tekster. Fagligt loop om surrealismen.	Billedfortællinger Eleven viser ved fremlæggelsen, at der kan iagttages, hvordan vi danner forestillinger om verden med sprog – både i ord og billeder. Eleven redegør for sammenhængen mellem kultur, situation og sprog.
---	--	----------------------------------	---	--

Uge 22-23 Fandango: Da mor var dreng Periodelæsning om 1970'erne	• Kan sammenfatte informationer fra flere tekster • Kan forstå komplekse tekster • Har viden om ordvalgets betydning for budskabet • Har viden om sammenhæng mellem ordgenkendelse og læsehastighed • Har viden om stavemåde og betydning af ord i alle tekster Periodelæsning • Eleven kan sammenfatte informationer fra forskellige elementer i teksten • Og kan vurdere tekstens form og sproglige virkemidler	• Kan variere læsehastighed bevidst efter læseformål Periodelæsning • Eleven kan fortolke egne og andres fremstillinger af identitet i tekster. • Eleven kan sætte teksten i relation til aktuelle problemstillinger.	• Overblikslæsning • Nærlæsning • Læsning med fordobling Vi måler læsehastighed før og efter forløbet. Periodelæsning Forløbet tager udgangspunkt i Fandangos kap 7. Hvordan var relationerne mellem generationerne? Mellem kønnene? Hvilke konflikter var typiske? Og hvad mente man om "det gode liv"? Der perspektiveres til eget liv og egen tid.	Periodelæsning Dette forløb foregår primært mundtligt. Viproducere ikke tekster til. Der formuleres egne tanker, synspunkter og argumenter i samtalen i klassen. Der kan perspektiveres til eget liv og egen tid.
---	--	--	---	---

Årsplan Viby Friskole 22/23

Fag: Matematik 7. kl.

Lærer: Thomas Meldgaard Kristensen

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 32-36 Tal og størrelser Brøktal Forhold	Tal og algebra <i>Eleven kan anvende reelle tal og algebraiske udtryk i matematiske undersøgelser.</i>	Eleven kan anvende decimaltal, brøk og procent. Eleven har viden om sammenhængen mellem decimaltal, brøk og procent. Eleven kan udføre sammensatte beregninger med rationale tal. Eleven har viden om regningsarternes hierarki.	Eleverne skal arbejde med udgangspunkt i s. 4-34 og 35-51 i Kontext (suppleret med andet materiale), for at opbygge en forståelse for brøker samt blive bevidste omkring styrkerne ved at sammenligne i procent frem for antal. I dette forløb træner vi også matematik uden hjælpemidler.	Ved løbende evalueringer på både tomandshånd og fælles i klassen, ved gruppearbejde og ved at elevafleveringer.

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 37-40 Koordinatsystem Retning og vinkler	Geometri og måling <i>Eleven kan forklare geometriske sammenhænge og beregne mål.</i>	Eleven kan undersøge sammenhænge mellem længdeforhold, arealforhold og rumfangsforhold. Eleven har viden om lighedssætninger og størrelsesforhold. Eleven kan undersøge todimensionelle gengivelser af objekter i omverdenen. Eleven har viden om muligheder og begrænsninger i tegne former til gengivelse af rumlighed.	Eleverne skal arbejde med udgangspunkt i s. 52-74 i Kontext (suppleret med andet materiale), for at opbygge en større forståelse og viden om koordinatsystemet, vinkler, mønstre og symmetri. Vi arbejder både analogt og digitalt. I dette forløb træner vi også matematik uden hjælpemidler.	Ved løbende evalueringer på både tomandshånd og fælles i klassen, ved gruppearbejde og ved at elevafleveringer.

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 43-48 Form og areal 2 dimensioner	Geometri og måling <i>Eleven kan forklare geometriske sammenhænge og beregne mål.</i>	Eleven kan beskrive sammenhænge mellem enkle algebraiske udtryk og geometriske repræsentationer. Eleven har viden om geometriske repræsentationer for algebraiske udtryk. Eleven kan analysere mønstre og symmetrier i omverdenen. Eleven har viden om kategorisering af geometriske mønstre og symmetrier. Eleven kan anvende lineære funktioner til at beskrive sammenhænge og forandringer. Eleven har viden om repræsentationer for lineære funktioner.	Eleverne skal arbejde med udgangspunkt i s. 75-86 i Kontext (suppleret med andet materiale). Eleverne skal opnå en fortrolighed omkring kendte geometriske figurer, som de skal bruge i deres undersøgelser med ikke-kendte geometriske figurer Vi arbejder både analogt og digitalt. I dette forløb træner vi også matematik uden hjælpemidler.	Ved løbende evalueringer på både tomandshånd og fælles i klassen, ved gruppearbejde og ved at elevafleveringer.

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 49-7 Former og dimensioner Rum og overflade 3 dimensioner	Geometri og måling <i>Eleven kan forklare geometriske sammenhænge og beregne mål.</i>	Eleven kan omskrive mellem måleenheder. Eleven har viden om sammenhænge i enhedssystemet. Eleven kan anvende potenser og rødder. Eleven har viden om potenser og rødder.	Eleverne skal arbejde med udgangspunkt i s. 87-101 i Kontext (suppleret med andet materiale). Vi skal bygge og modellerer, for at blive klogere på sammenhænge i rumlige figurer (3D) I dette forløb træner vi også matematik uden hjælpemidler.	Ved løbende evalueringer på både tomandshånd og fælles i klassen, ved gruppearbejde og ved at elevafleveringer.

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 8-10 Ligninger	Tal og algebra <i>Eleven kan anvende reelle tal og algebraiske udtryk i matematiske undersøgelser.</i>	Eleven kan udvikle metoder til løsninger af ligninger. Eleven har viden om strategier til løsning af ligninger.	Eleverne skal arbejde med ligninger primært ud fra et papir kompendium De skal opnå en forståelse af de matematiske strategier, der anvendes ifm. ligningsløsning. De skal introduceres og arbejde med 3 (4) forskellige måder at løse ligninger på: • Se det • Gæt/ Prøv dig frem • Omform • (Tegn det vha. et digitalt værktøj)	Ved løbende evalueringer på både tomandshånd og fælles i klassen, ved gruppearbejde og ved at elevafleveringer.

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerig - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 11 Pengeuge	Tal og algebra <i>Eleven kan anvende reelle tal og algebraiske udtryk i matematiske undersøgelser.</i>	Eleven kan udføre sammensatte beregninger med rationale tal. Eleven har viden om regningsarternes hierarki.	Uge 11 er landsdækkende pengeuge, hvilket betyder at mere end 30.000 elever i netop denne uge arbejder med temaet "penge" som en del af matematikundervisningen. Vi skal bl.a. beskæftige os med privatøkonomi, lønsedler, budget, og kviklån.	Ved løbende evalueringer på både tomandshånd og fælles i klassen, ved gruppearbejde og ved at elevafleveringer.

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 12-17 Data og chance Beskrivende statistik Sandsynlighedsregning	Statistik og sandsynlighed <i>Eleven kan vurdere statistiske undersøgelser og anvende sandsynlighed.</i>	Eleven kan vælge relevante deskriptorer og diagrammer til analyse af datasæt. Eleven har viden om statistiske deskriptorer, diagrammer og digitale værktøjer, der kan behandle store data mængder. Eleven kan anvende udfaldsrum og tællemåder til at forbinde enkle sandsynligheder med tal. Eleven har viden om udfaldsrum og tællemåder.	Eleverne skal arbejde med udgangspunkt i s. 102-121 i Kontext (suppleret med andet materiale). Vi skal: • lære om de 7 statistiske deskriptorer • tegne, sammenligne og forholde os til forskellige typer diagrammer • lave statistiske undersøgelser • arbejde med sandsynlighed bl.a. ud forskellige eksperimenter. I dette forløb træner vi også matematik uden hjælpemidler.	Ved løbende evalueringer på både tomandshånd og fælles i klassen, ved gruppearbejde og ved at elevafleveringer.

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 18-25 Mønstre og sammenhænge Regneregler	Tal og algebra <i>Eleven kan anvende reelle tal og algebraiske udtryk i matematiske undersøgelser.</i>	Eleven kan udføre sammensatte beregninger med rationale tal. Eleven har viden om regningsarternes hierarki. Eleven har viden om repræsentationer for lineære funktioner. Eleven kan beskrive sammenhænge mellem enkle algebraiske udtryk og geometriske repræsentationer.	Eleverne skal arbejde med udgangspunkt i s. 122-151 i Kontext (suppleret med andet materiale). Vi skal dykke ned i og blive klogere på særlige regnemønstre. Vi skal blive finpudse vores brug af korrekte regneregler. Det gør vi bl.a. ud fra forskellige konkrete problemstillinger. I dette forløb træner vi også matematik uden hjælpemidler.	Ved løbende evalueringer på både tomandshånd og fælles i klassen, ved gruppearbejde og ved at elevafleveringer.

Årsplan Viby Friskole 22/23

Fag: Engelsk i 7. klasse

Lærer: CF

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
August: Becoming a teenager Engelskportalen	Eleven kan deltage i kortere samtaler og give korte, sammen- hængende fremstillinger af almindelige situationer og emner på engelsk.	Eleven kan give korte sammenhængende fremstillinger på basis af udleverede informationer / Eleven har viden om teknikker til at bearbejde information	Indledningsvis fælles læsning i klassen med fælles refleksion som opvarmning til emnet. Derpå gruppevis CL rollelæsning om, hvor begrebet teenager kommer fra. Vi lærer portalen at kende i et trygt emne, alle kan genkende sig selv i og mene noget om. Der øves i at bruge e-ordbogen og de onlineværktøjer portalen kan tilbyde.	Elevens input og deltagelse i diskussionerne, elevens forslag til oversættelse og brug af de foreslåede chunks i sine formuleringer.
September: Girl against the jungle Lille roman	Girl against the jungle Eleven kan forstå og skrive kortere tekster i forskellige genrer på engelsk. A trip around the USA	Girl against the jungle Eleven kan skrive enkle, fremsættende og spørgende sætninger med engelsk ordstilling. Han/hun kan anvende gættetstrategier under læsningen.	Girl against the jungle Vi læser en autentisk historie om at overleve en flyulykke. Teksten er let at læse og den første roman/længere sammenhængende historie, vi læser på engelsk.	Girl against the jungle Eleven kan gengive hovedindholdet af teksten, stille relevante spørgsmål til sin makker og svare på makkerens spørgsmål til teksten. A trip around the USA

Oktober A trip around the USA Engelskportalen	Eleven kan forstå og skrive kortere tekster i forskellige genrer på engelsk. Eleven kan udveksle enkle, forberedte informationer om faktuelle emner The life of a teen cowboy Eleven kan indgå i enkle kulturmøder ved brug af forskellige medier.	A trip around the USA Læsning: Eleven kan finde specifikke detaljer i forskellige teksttyper ved at skanne teksten. Mundtlig præsentation: at kunne give en kort, sammenhængende fremstilling ud fra de udleverede informationer.	A trip around the USA Vi læser forskellig fakta om USA og i grupper gives små præsentationer af de forskellige områder af USA. Til sidst sammenlignes med elevens eget levested og kultur ved at skrive et postkort/brev.	Eleven formidler sin viden om dele af USA for klassen.
The life of a teen cowboy Engelskportalen	The Flaming Cross Eleven kan forstå hovedindholdet af enkle fagtekster (og skønlitteratur). Han/hun har viden om hyppige fagord til det daglige emne.	The life of a teen cowboy Kultur og samfund, Interkulturel kontakt. Eleven kan fortælle om kulturelle forskelle/ligheder i enkle kulturmøder, og har viden om udvalgte kultur- og samfundsgrupper. Sprogligt fokus: Eleven kan anvende synonymer og overbegreber	The life of a teenage cowboy Eleverne skal lytte til et autentisk interview med den 13-årige Jacob fra Montana og læser en (bearbejdet) avisartikel om Diana på 14 som rider Rodeo. Vi lytter bl.a. til Jacobs tydelige sydstatsdialekt, som kan være svær at forstå. Kultursammenligning med deres egen hverdag og egne forestillinger om unges hverdag i USA.	The life of a teen cowboy Kan forklare, hvad et liv som rodeokids er og fortælle om andre farlige aktiviteter. Eleven kan lave et rollespil ud fra en skabelon. Eleven får skærpet sit sprogøre overfor det engelske sprog ved at kunne tyde og imitere den sydvestlige dialekt.
November: The Flaming Cross Roman fra CFU		The Flaming Cross (Læse en længere tekst: roman	The Flaming Cross	The Flaming Cross Eleven kan forstå og forklare baggrunden for de stadig forekommende

The history of civil rights in the USA Engelskportalen December: Oliver Twist Film	The history of civil rights.. Eleven kan forstå hovedindholdet i lette fagtekster Oliver Twist At kende til eksempler på kulturforhold og levevilkår i engelsktalende lande, især fra arbejdet med engelsk sprog, litteratur, sagprosa, lyd- og billedmedier samt it. At drage sammenligninger mellem engelsksprogede kulturer og egen kultur.	Kulturkendskab: baggrunden for racismen og det opgør, der stadig foregår med det i dag, fx i Black lives matter) The history of civil rights in the USA Eleven kan indgå i spontane samtaler i et sprog, der passer til situationen og kender til høflighedsstrategier. Oliver Twist At kunne udtrykke sig spontant mundtligt og redegøre for sine informationer At kunne fremlægge et forberedt emne, fx i form af lyd- og billedmedieproduktion eller rollespil	Igen arbejder vi med en roman, altså en længere tekst, hvor vi lever os ind i personernes udvikling. Undervejs stilles spørgsmål og reflekteres. Bogen hænger sammen med det næste emne, som ligger i portalen. The history of civil rights... "See-think-wonder" Sætningsstartere, svære vendinger og begreber. Se video og billeder af kampen for lighed. Læse baggrundsartiklen for BLM skabelse og de sociale mediers rolle. Oliver Twist Vi ser filmen og arbejder med opgaver før, under og efter filmen: Forståelse ud fra billeder, en samtale i en CL-struktur. Under filmen udfyldes et skema med stikord undervejs i filmen. Grupper fordyber sig efter filmen i delområderne: samtiden, forfatteren, tidslinie over vigtige	spændinger i dagens USA mellem hvide og farvede. The history of civil rights.. Eleven kan bruge centrale begreber som knytter sig til emnet civil rights og "Black Lives Matter". Eleven kan dele synspunkter og refleksioner over et emne genkendelig fra deres egen samtid. Oliver Twist Elevens noter til filmen, deltagelse i samtalen om den og den efterfølgende fremlæggelse .
--	--	--	--	--

			begivenheder i verden, litteraturen og filmen på den tid, og præsenterer det for klassen.	
--	--	--	---	--

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Januar: Animal Heroes Engelskportalen	Animal Heroes Eleven kan give korte sammenhængende fremstillinger på basis af udleverede informationer	Animal Heroes Eleven kan anvende gættetstrategier under læsning. Han/hun kan udveksle synspunkter om kendte emner og situationer og argumentere herfor.	Animal Heroes Vi får en forforståelse gennem brainstorm og nøgleord, inden vi træner lytteøvelser og læser faktatekster. Og spiller brætspil. Derpå skrives en lille hyldesttale til nogle af de dyr, der har fået medalje.	Animal Heroes Eleven kan holde en tale for Englands dyrehelte.
Februar: Australia Boost	Australia Eleven har viden om kultur og samfundsforhold i engelsksprogede områder. English theatre Dramatisering på engelsk, hvor man med kropsligt udtryk og sit bedste	Australia Eleven har viden om kultur og samfundsforhold i engelsksprogede områder. Han/hun kan give eksempler på forskelle og ligheder mellem kultur- og samfundsforhold	Australia Vi læser forskellige teksttyper om Australien, ser billeder, traditionel kunst og en udsendelse. Afslutningsvis skal klassen lave turistbrochurer for forskellige steder i Australien.	Australia Eleven kan fremstille en turistbrochure på engelsk for et særligt sted/område i Australien.

Marts: English theatre Små stykker fra hjemmeside	engelsk med fokus på sprogmelodi, udtale og engelske udtryk.. Pen pals Eleven kan indgå i enkle kulturmøder ved brug af forskellige medier.	English theatre Læsning og udførelse af et lille dramastykke, hvor der fokus er på færdigheder i det mundtlige og dramatiske udtryk.	English theatre Læsning og dramatisering af lille stykke.	English theatre Man giver sin figur liv og engelsk sprog og udtryk. Man trækker her på sit kendskab til engelsk sprog og kultur.
April: Pen pals Pennevenner	Poetry please Eleven har viden om udtaleregler og kan udtrykke sig med klar og tydelig udtale.	Pen pals Han/hun kan give eksempler på forskelle og ligheder mellem kultur- og samfundsforhold.	Pen pals Klassen skriver sammen med unge fra et andet land. Her skal de kunne fortælle om sig selv og deres hverdag.	Pen pals Eleven kan korrespondere på engelsk med en fra udlandet.
Maj: Poetry Please Engelskportalen	Time capsule Eleven kan forstå hovedindhold og sammenhæng i forskellige teksttyper	Poetry please Eleven kan forstå hovedindholdet i enkle digte/sangtekster.	Poetry please Vi læser og lytter til digte og sangtekster. Vi øver os i at finde rim og rytme. Bl.a. bruges skimmestrategi til at finde lydmalende ord og bogstavrim.	Poetry please Eleven kan finde rimord, mærke og trampe rytmen i mindst to forskellige digte. Han/hun kan kan udtale tungebrækkerne hurtigt og tydeligt og dramatisere dem på forskellige måder.
Maj/juni: Time Capsule Engelskportalen		Time capsule Eleven kan forstå enkle letforståelige tekster i naturligt taletempo / Eleven har viden om tryk, tempo og intonation	Time capsule Vi ser en video om tidskapsler	Time capsule kan forstå en video om tidskapsler og svare på spørgsmål til indholdet. Kan argumentere for valg af indhold til sin tidskapsel.

Årsplan Viby Friskole 22/23

Fag: Tysk 7. klasse

Lærer: Bettina Marup-Dalsten / BM

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 32-34 Meine Freunde und ich Dialoger Spørgeord Hjælpeverber	<u>Mundtlig kommunikation:</u> Eleven kan kommunikere på tysk mundtligt om nære emner mundtligt i et forståeligt og sammenhængende sprog <u>Skriftlig kommunikation:</u> Eleverne kan kommunikere på tysk skriftligt om nære emner i et meget enkelt og forståeligt sprog	Eleven har viden om relevante spørgeord og svarstrategier Eleven kan præsentere sig selv og sin nærmeste familie	Der Sprung 2, kapitel 1 Med udgangspunkt i teksten skriver eleverne i makkerpar deres egen korte dialog Derefter interview hvor spørgeordene indgår Hjælpeverbernes bøjning repeteres	Dialogerne eller interviews fremføres

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 35-39 Klokken Årstider Måneder Verber Ordforråd	<u>Mundtlig kommunikation:</u> Eleven kan kommunikere på tysk mundtligt om nære emner mundtligt i et forståeligt og sammenhængende sprog <u>Skriftlig kommunikation:</u> Eleverne kan kommunikere på tysk skriftligt om nære emner i et meget enkelt og forståeligt sprog	Eleven kan forstå enkle budskaber om nære emner Eleven kan formulere enkle sætninger Eleven har mod på at skrive på tysk Eleven kan skrive enkle udtryk klart og forståeligt	Der Sprung 2, kapitel 2 (s.18-19 udelades) Egen Prezi You-tube Ordforråd – gemmes i fildeling Verbernes bøjning repeteres Beskrivelser af billeder Første sætninger til den skriftlige opgave dannes på tavlen i fællesskab	Skriftlig opgave Niveau 1: Meiner Tag Niveau 2: Meine Lieblingsjahreszeit

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 40-43 Genfortælling Stikord Detlef Verber	<u>Mundtlig kommunikation:</u> Eleven kan kommunikere på tysk mundtligt om nære emner mundtligt i et forståeligt og sammenhængende sprog <u>Skriftlig kommunikation:</u> Eleverne kan kommunikere på tysk skriftligt om nære emner i et meget enkelt og forståeligt sprog	Eleven kan præsentere nære emner Eleven har viden om forberedelse af enkle præsentationer på tysk	Detlef und seine Familie (Du bist Dran) Vi fokuserer på stikord og hvordan man finder dem Et eller to afsnit genfortælles vha. stikord Verbernes bøjning repeteres Rettelse af almindelige fejl i den skriftlige opgave fra sidste uge sammen på tavlen	Genfortælling

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 44-47 Forberedelse til Husketest Rollespil	<u>Skriftlig kommunikation:</u> Eleverne kan kommunikere på tysk skriftligt om nære emner i et meget enkelt og forståeligt sprog <u>Mundtlig kommunikation:</u> Eleverne kan kommunikere på tysk mundtligt om nære emner mundtligt i et forståeligt og sammenhængende sprog	Eleverne har viden om retstavning og tegnsætning Eleverne kan skrive enkle ord og udtryk Eleverne kan bruge sproget i sang, spil, leg og bevægelse	Gennemgang af de emner, de skal øve sig på i Husketesten Forberedelse og opgaver i klassen. Tre situationer må eleverne vælge imellem og derefter lave et rollespil på tysk i grupper.	Rollespil Fungerede samarbejdet i grupperne?

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 48-51 Weihnachten in Deutschland Husketest Fag-dag: Københavnertur	<u>Kultur og samfund:</u> Eleven kan sammenligne eksempler på tysksproget kultur og egen kultur	Eleven kan sammenligne tysktalende kulturer med egen kultur	Der Sprung 2, s. 82-85 Kajs Kanal om Jul Julebingo, julesange Juleopgaver med afsæt i den tyske jul Vanillekipferl machen (book kokkeri) Kahoot med tysk jul Fagdag – Københavnertur (hvis der er tid)	Smager kagerne godt ☺ Kahoot med juleordforråd Resultater fra Husketesten Præsentation af de forskellige tyske produkter de fandt på Københavnerturen

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 1-4 Feste und feiern Ordforråd På Café	<u>Kultur og samfund:</u> Eleven kan sammenligne eksempler på tysksproget kultur og egen kultur <u>Mundtlig kommunikation:</u> Eleven kan kommunikere på tysk mundtligt om nære emner mundtligt i et forståeligt og sammenhængende sprog	Eleven har viden om sammenhæng mellem tysk sprog og kultur Eleven kan sammenligne tysktalende kulturer med egen kultur Eleven har viden om enkle kommunikationsstrategier	Der Sprung 2, kap. 11 Vi øver ordforråd evt. med quizlet og går på café hos Mette på kontoret, hvor eleverne bestiller mad og drikke.	Mettes feedback

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 5-9 Tyskland Berlin Kasus	<u>Kultur og samfund:</u> Eleven kan sammenligne eksempler på tysksproget kultur og egen kultur <u>Skriftlig kommunikation:</u> Eleverne kan kommunikere på tysk skriftligt om nære emner i et meget enkelt og forståeligt sprog	Eleven kan placere tysktalende lande på et verdenskort Eleven har viden om tysktalende landes geografi	Neues Gut Gemacht 3 og Der Sprung 2, kap. 8 Kort indføring i kasus evt. både akk og dat.	Spørgsmål og svar i grupper på tysk om Tyskland og andre tysktalende lande

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 9-12 Märchen Die Brüder Grimm Genfortælling	<u>Kultur og samfund:</u> Eleven kan sammenligne eksempler på tysksproget kultur og egen kultur <u>Mundtlig kommunikation:</u> Eleven kan kommunikere på tysk mundtligt om nære emner mundtligt i et forståeligt og sammenhængende sprog	Eleven har viden om sammenhæng mellem tysk sprog og kultur Eleven har viden om at lytte efter hovedindhold	Der Froschkönig (GG 3) Eleverne undersøger hvem brødrene Grimm var og hvilke eventyr de skrev. De arbejder med stikord og genfortæller kort et eventyr for klassen	Præsentationer Grimm-kahoot

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 13-16 Ostern in Deutschland und Dänemark	<u>Kultur og samfund:</u> Eleven kan sammenligne eksempler på tysksproget kultur og egen kultur <u>Skriftlig kommunikation:</u> Eleverne kan kommunikere på tysk skriftligt om nære emner i et meget enkelt og forståeligt sprog	Eleven kan sammenligne tysktalende kulturer med egen kultur Eleven kan forstå enkle ord og udtryk Eleven kan skrive enkle sætninger	Praktisk Sprog opgaver Tysk påske og dansk påske <u>2. skriftlig opgave:</u> Gækkebrev på tysk (brevene udveksles med 8.klasse og gættes)	Skriftlig opgave

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 18-21 Billedbeskrivelse Ein Wimmelbild Ordforråd Spørgeord	<u>Mundtlig kommunikation:</u> Eleven kan kommunikere på tysk mundtligt om nære emner mundtligt i et forståeligt og sammenhængende sprog	Eleven kan i et enkelt sprog tale om nære emner Eleven kan stille og besvare enkle spørgsmål om nære emner	Et A5-papir med et Wimmelbild lamineres og gives til bordet. Sammen skriver de sætninger, der beskriver billedet. Eleverne udarbejder ordforrådspapir til fildeling De stiller spørgsmål til hinanden om billedet, så de repeterer spørgeordene	Beskrivelsen præsenteres for klassen

Årsplan Viby Friskole 22/23

Fag: Idræt 6. - 7. kl.

Lærer: Thomas Meldgaard Kristensen og Carina Pedersen

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 32-36 Atletik	Alsidig idrætsudøvelse <i>Eleven kan anvende sammensatte bevægelser i udvikling af idrætsaktiviteter.</i>	Eleven kan analysere bevægelsesmønstre inden for løb, spring og kast. Eleven har viden om bevægelsesprincipper inden for løb, spring og kast. Eleven kan beherske tekniske færdigheder inden for løb, spring, kast. Eleven har viden om koordination og teknik i løb, spring og kast.	Vi har idræt udenfor. Generelt for forløbet: • Løb • Spring • Kast • Bevægelsesanalyse	Ved løbende mundtlige evalueringer, fremhævnning af fokusområder. Ved at lave en bevægelsesanalyse Ved udførsel og afprøvning af forskellige discipliner.

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 37-40 Boldbasis	Alsidig idrætsudøvelse <i>Eleven kan anvende sammensatte bevægelser i udvikling af idrætsaktiviteter.</i>	Eleven kan beherske grundlæggende teknikker i boldspil. Eleven har viden om grundlæggende tekniske elementer i boldspil. Eleven kan anvende regler og taktik i udvikling af boldspil. Eleven har viden om regler og taktiske muligheder i boldspil.	Vi har idræt udenfor. Vi skal arbejde med forskellige kendte og ikke kendte boldspil. Vi skal dykke ned i spilhjulet, og bruge det som omdrejningspunkt ifm. at skabe og justere selvkonstruerede boldspil, så de bliver så gode som muligt. Vi skal arbejde med samspil og teknik.	Eleverne skal selv bruge spilhjulet, og skabe et boldspil som skal afprøves. De skal præsentere deres overvejelser omkring konstruktionen af spillet, samt hvordan man evt. kunne justere spillet for f.eks. at gøre det endnu bedre, eller for at sætte fokus på en særlig kompetence.

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 43-47 Volleyball	Alsidig idrætsudøvelse <i>Eleven kan anvende sammensatte bevægelser i udvikling af idrætsaktiviteter.</i> Idrætskultur og relationer <i>Eleven kan analysere idrætskulturelle normer, værdier og relationer.</i>	Eleven kan beherske grundlæggende teknikker i boldspil. Eleven har viden om grundlæggende tekniske elementer i boldspil. Eleven kan samarbejde i idrætsaktiviteter. Eleven har viden om samarbejdsmetoder.	Vi skal træne spilteknik og flow ud fra "kids volley" konceptet, som netop handler om så meget spil som muligt. Vi skal øve enkelte grund slag. Vi skal spille.	Ved fysisk at deltage, at øve sig, og ved at samarbejde.

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 48-50 Spring + Akrobatik	Alsidig idrætsudøvelse <i>Eleven kan anvende sammensatte bevægelser i udvikling af idrætsaktiviteter.</i>	Eleven kan beherske behændighedsøvelser og spring. Eleven har viden om redskabs og spring teknik inden for redskabsgymnastik og parkour. Eleven kan deltage i sikker modtagning. Eleven har viden om modtagningsteknik og sikkerhed. Eleven kan anvende kropsbevidsthed i bevægelser. Eleven har viden om kroppens spænding, balance, holdning og form.	Vi har idræt i hallen. I dette forløb skal vi lave forskellige redskabsaktiviteter, herunder parkour, Ligeledes skal der arbejdes med kroppen, hvad kan man alene med kroppen, hvad kan man sammen. Akrobatik kommer også herunder.	Ved fysisk at deltage, at øve sig, og ved at samarbejde.

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 1-7 Basketball	Alsidig idrætsudøvelse <i>Eleven kan anvende sammensatte bevægelser i udvikling af idrætsaktiviteter.</i> Idrætskultur og relationer <i>Eleven kan analysere idrætskulturelle normer, værdier og relationer.</i>	Eleven kan beherske grundlæggende teknikker i boldspil. Eleven har viden om grundlæggende tekniske elementer i boldspil. Eleven kan indgå konstruktivt i løsning af idrætslige opgaver med andre. Eleven har viden om processer i gruppe arbejde.	Vi skal lave en masse forskellige øvelser og spil med udgangspunkt i basket bolden. Vi skal lære forskellige færdigheder, herunder korrekt pivotering, studsaflevering og skud.	Ved fysisk at deltage, at øve sig, og ved at samarbejde.

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 9-12 Kropsbasis + Dans	Alsidig idrætsudøvelse <i>Eleven kan anvende sammensatte bevægelser i udvikling af idrætsaktiviteter.</i>	Eleven kan udføre sammensatte bevægelsessekvenser inden for kulturelle danse og stilarter. Eleven har viden om kendetegn ved kulturelle danse og stilarter. Eleven kan udvikle fælles koreografier og udtryk. Eleven har viden om koreografiske virkemidler Eleven kan anvende kropsbevidsthed i bevægelser. Eleven har viden om kroppens spænding, balance, holdning og form.	Vi har idræt i hallen. Vi arbejder med Labans bevægelseslære (BESS) Her opnår eleverne kendskab til elementer, som er meget anvendelige, når man skal skrue en serie bevægelser sammen, selvom man ikke føler sig som den største danser.	Eleverne skal ud fra forskellige instruktioner opfinde/genfinde små bevægelses mønstre. Det kan f.eks. være at de skal spejle hinandens bevægelser, arbejde synkront eller asynkront osv.

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 15-19 Træning i det fri	Krop, træning og trivsel <i>Eleven kan analysere samspil mellem krop, træning og trivsel.</i>	Eleven kan tilrette lægge opvarmning. Eleven har viden om principper for opvarmning. Eleven kan udføre øvelser med udgangs punkt i trænings principper. Eleven har viden om træningsprincipper. Eleven kan formidle fordele og ulemper ved forskellige idrætsvaner. Eleven har viden om faglige anbefalinger til idrætsvaner. Eleven kan forebygge idrætsskader. Eleven har viden om principper for forebyggelse af idrætsskader.	Vi har idræt udenfor, men noget teori indendørs. Vi skal arbejde med at lave vores egne opvarmnings- og træningsprogrammer ud for nogle specifikke krav. Dette gøres som gruppearbejde.	Vi afprøver de forskellige opvarmnings- og træningsprogrammer, og giver feedback

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 20-25 Orienteringsløb	Alsidig idrætsudøvelse <i>Eleven kan anvende sammensatte bevægelser i udvikling af idrætsaktiviteter.</i> Idrætskultur og relationer <i>Eleven kan analysere idrætskulturelle normer, værdier og relationer.</i>	Eleven kan gennemføre orienteringsløb ved hjælp af kort, kompas og digitale medier. Eleven har viden om orienteringsløbskort, kompas og digitale medier. Eleven kan planlægge enkle friluftaktiviteter. Eleven har viden om regler og teknikker i friluftaktiviteter. Eleven kan mundtligt og skriftligt anvende fagord og begreber. Eleven har viden om fagord og begreber.	Vi skal prøve og konstruere forskellige udendørsløb. F.eks. orienteringsløb, adventure race, stjerneløb, vores eget løb. Eleverne skal også her være med til at skabe en fed aktivitet.	Ved fysisk at deltage, at øve sig, og ved at samarbejde. Ved at planlægge deres løb/post, og sikre en god afholdelse heraf.

Årsplan Viby Friskole 22/23

Fag: Biologi 7. klasse

Lærer: Annette Jul Larsen /AL

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 32-34 Biologiske arbejdsmetoder Afbrydes af overbygningsturen d. 19.8	Kommunikation - Ordkendskab - Formidling - argumentation	Eleven har viden om ord og begreber i naturfag Eleven har viden om metoder til at formidle naturfaglige forhold Eleven kan formulere en påstand og argumentere for den på et naturfagligt grundlag	Introduktion til lokalet, faget og nogle biologiske arbejdsmetoder. Eleverne skal kende og kunne anvende: • Hypoteser • lagtagelse som metode til beskrivelse og bestemmelse • Strukturere deres arbejde med fagbegreber og se det i en større indlæringsmæssig sammenhæng. Øvelser og opsamlinger i små grupper. Kort fremlæggelse af dyr for klassen.	Nedenstående gælder for hele året: - Opsamling i klassen - Begrebskort - Øve- og testopgaver på www.Biologi-tjek.dk - Forsøg: udførelse, resultat og opsamling. - Skriftlige prøver i de enkelte emner/forløb - Fremlæggelse - Mundtlig feedback

Uge 35-40 Introduktion til vand	Perspektivering - økosystemer Undersøgelse - Undersøgelse i naturfag - Økosystemer	Eleven har forståelse for salinitet og dets betydning i økosystemerne. Herunder osmose. Eleven har viden om undersøgelsesmetoders anvendelsesmuligheder og begrænsninger. Eleven har kendskab til og praksiserfaring med feltbiologiske metoder/indsamling af dyr.	Vi arbejder med vand som tema. Dette vil samtidig være en forberedelse til klassens første FFF-forløb. Undervisningen vil veksle mellem: - læreroplæg - Små opgaver i klassen - små forsøg Vi skal arbejde med vands funktion for levende organismer. Herunder vand i menneskekroppen og ved fotosyntese i planter. Ligeledes arbejder vi med forskellen på ferskvand og saltvand og dets betydning for levevilkårene. Vi arbejder også med drikkevands betydning for sundheden, og hvordan drikkevandet kan blive forurenet. Hver elev vil desuden opstarte eget dokument med klassifikation af dyregrupper. Vi bruger Bios A s. 6-27 computer Hjemmesiden www.vandetsvej.dk og også lidt her fra: https://www.vandogaffald.dk/media/1703/det-blaa-guld-7-9-klasse-elevhaefte.pdf	
--	--	---	---	--

Uge 41: Performanceuge

Uge 42: Efterårsferie

Uge 43-45 FFF-forløb	Modellering - Økosystemer Perspektivering - Krop og sundhed - Perspektivering i naturfag	Eleverne kan forklare betydningen af rent drikkevand for menneskers sundhed. Eleverne kan med udgangspunkt i en model forklare trin i vands kredsløb. Eleverne kan illustrere processer ved drikkevandsproduktion. Eleverne kan beskrive aktuelle drikkevandsproblematikker i verden. Eleverne kan sammenligne forskellige måder at skaffe drikkevand og har viden om interesse modsætninger knyttet til bæredygtig udvikling	Vi skal arbejde med emnet: "Drikkevandsforsyning for fremtidige generationer." Der vil komme særskilte skrivelser og retningslinjer for dette forløb. Klassen deles i grupper der arbejder selvstændigt med en lærerproduceret problemstilling. Hver gruppe får et bestemt fokus på problemstillingen og laver en videofremlæggelse. Ud over at eleverne lærer noget konkret fagligt i de tværfaglige forløb, så forberedes de samtidig til formen til den tværfaglige naturvidenskabelige eksamen i 9. klasse.	
---------------------------------------	--	---	---	--

Uge 46-48 Dissekering og rapportskrivning	Undersøgelse - Undersøgelse i naturfag Kommunikation - faglig skrivning Ordkendskab	Eleven får forståelse for og kan undersøge en fisks opbygning og tilpasning til livet i havet. Eleven kan dissekere en fisk ud fra en vejledning og ved korrekt brug af redskaber.	Læreroplæg om fisks anatomi og levevilkår. Dissekering af fisk (fx makrel) med fokus på undersøgelser udenpå og inden i. Herunder skal eleverne finde ud af, hvor de forskellige organer sidder,	Desuden mundtlig respons på rapport.
--	---	---	--	--------------------------------------

		Eleven kan mundtligt og skriftligt udtrykke sig præcist og nuanceret ved brug af fagord og begreber Eleven kan indsamle og vurdere data fra egne og andres undersøgelser.	hvordan de fungerer, og hvad de siger om fiskens livsførelse. Individuel udarbejdelse af rapport om dissekeringen samt yderligere informationssøgning. Vi bruger Bios A s. 16-18 samt Udleverede kopisider	
--	--	---	---	--

Uge 49 -50 + uge 3,4,5 og 7 Kroppen	Undersøgelse - krop og sundhed Modellering - krop og sundhed	Eleven har viden om og kan undersøge menneskekroppens opbygning og funktioner herunder bevægeapparatet, organsystemer og regulering af kroppens indre miljø Eleven kan med modeller forklare funktionen af og sammenhængen mellem skelet, muskler, sanser, nervesystem og hjernen. Eleven opnår forståelse for forskellige holdninger til at leve sit liv på forskellig måde, men også en anerkendelse af, at livsfølelse har betydning for sundhed og velvære	Undervisningen veksler mellem baggrundsviden fra Bios, opgaver på kopiark, små øvelser/forsøg, mikroskopering og film Biologilokalets samling af kunstige organer mv. inddrages Hver biologitime har et organ eller system i fokus. Vi bruger Bios A side 74-99 og ser nogle små faktafilm.	
---	--	---	---	--

Uge 1-2 Projektopgave

Uge 3,4,5 og 7 Kroppen fortsat				
---	--	--	--	--

Uge 6: Emneuge "Uge seks"

Uge 8: Vinterferie

Uge 9-12 Cellebiologi	Undersøgelse - Celler, mikrobiologi og bioteknologi	Eleven har viden om celler og mikroorganismers opbygning.	Vi gennemgår en dyrecelle og en plantecelle, således at eleverne opnår kendskab til deres opbygning (herunder de fleste organeller) og funktion.	
	Modellering - Celler, mikrobiologi og bioteknologi	Eleven kan undersøge celler og mikroorganismer	Præsentation af cellernes levevilkår, gener/DNA, kønnet formering og livets udvikling.	
		Eleven har viden om plante- og dyreceller	Vi kigger på planteceller og celler fra mundhulen i mikroskop. Således skal klassen også lære at mikroskopere.	
		Eleven kan med modeller forklare forskellige cellers bygning, funktion og formering, herunder med digitale programmer	Eleverne laver modeller af de gennemgåede celler	
			Vi bruger Bios side 138-145	

Uge 13: Emneuge Grønt flag

Uge 14: Påskeferie

Uge 15-18 Life-forløbet Plastmissionen	Undersøgelse	Jeg kan redegøre for forskellige plasttypers egenskaber.	Vi følger et ret tjekket forløb fra "Life". De sender en masse materialer, som vi skal bruge i	Forløbet indeholder også en evaluering, hvor der dels laves øvelser i plenum og
	Modellering			

Vikar i uge 17, da Annette er på lejrskole med 8. klasse	Perspektivering - Perspektivering - Anvendelse af naturgrundlaget	Jeg kan forklare et plastprodukts livscyklus. Jeg kan undersøge et plastprodukts miljøbelastning ud fra en LCA. Jeg kan argumentere for til- og fravalg i en bæredygtig produktion af et plastprodukt.	tilknytning til hjemmesiden mylife.dk. Vi skal lære om plasts opbygning og forskellige plasttyper. Vi skal også lave vores eget bioplast og se på genbrugsmuligheder. Alt sammen munder ud i, at vi skal undersøge, om det kan lade sig gøre at lave et bæredygtigt mobilcover af plast. Hele forløbet er tværfagligt med geografi og fysik/kemi, hvilket betyder, at forløbet følges i alle fagene.	dels er tale om selvevaluering.
---	---	---	---	--

Uge 19-21 FFF-forløb Dog afbrudt af div. helligdage mv.	Alle kompetenceområder kommer i spil.		Vi arbejder med det fællesfaglige fokusområde: "Ansvarlig forbrug og produktion af plast". Det er en tværfaglig opgave mellem biologi, geografi og fysik/kemi. Der vil komme særskilte mål og retningslinjer for forløbet, som munder ud i en mundtlig fremlæggelse for hele klassen og begge naturfagslærere.	Mundtlig lærerfeedback på fremlæggelserne.
Uge 23-25 Ultrakort introduktion til landbrug	Perspektivering – Anvendelse af naturgrundlaget	Eleven kan sammenligne konventionelle og økologiske produktionsformer Eleven har viden om dyrkningsformers afhængighed af og indflydelse på naturgrundlaget.	Vi arbejder hen imod, at eleverne får et godt og grundigt kendskab til det danske landbrug, først og fremmest ud fra forskellen mellem konventionelt og økologisk landbrug. Vi bruger Bios A side 40-65	

Ordforklaring

FFF betyder forløb med **fællesfaglige fokusområder**. Disse tværfaglige forløb er Ministerielt bestemt. Der skal laves 6 FFF-forløb i udskoling, hvor af de fire af dem skal indgå som udtræk til afgangsprøven i 9. klasse.

Årets organisering

I første halvår vil der kun være en times biologi om ugen. Fra uge 4, når vi skifter skema, vil der være to biologitimer om ugen, hvilket også giver os bedre tid til forsøg og fordybelse.

Bøger og materialer

Undervisningsportaler som vi abonnerer på og/eller anvender i årets arbejde:

www.biologifaget.dk (da Alinea er fusioneret med Clio, har vi i dette skoleår også adgang til <https://biologi.fagportal.alinea.dk/>)

www.biologi-tjek.dk

www.skoletube.dk

Eleverne kan altid benytte disse sider til deres hjemmearbejde. Uanset om det er en opgave givet på skolen, eller noget eleven på eget initiativ gerne vil øve sig på.

Udleveret materiale i undervisningen vil ved sygdom blive påført navn og lagt i elevens kasse. Eleverne skal selv sørge for at følge op på dette ved fravær.

Generelle oplysninger:

Det forventes, at eleverne selv holder sig ajour med aktuelle lektier på Viggo (bemærk både kalenderen med generel introduktion til timen samt "lektiebogen"). Her vil det også fremgå, hvis der skal medbringes noget særligt til den enkelte time.

Vær opmærksom på, at eleverne ALTID skal medbringe en opladt og brugbar computer i undervisningen samt et fyldt penalhus (minimum: blyant, viskelæder, kuglepen, lineal og blyantspidser).

Forældre er altid velkomne til at melde sig, hvis de kan bidrage med noget fagligt, til de emner vi arbejder med ☺

Der tages forbehold for ændringer

Annette Jul Larsen / august 2022

Årsplan Viby Friskole 22/23

Fag: Håndværk og Design 7. og 8. kl

Lærer:

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 32 - 40 Design din egen lampe Lamper af genbrugs materialer Håndværks forarbejdning Håndværks Materialer Design	Eleven kan målrettet og sikkert anvende værktøjer, redskaber og maskiner til forarbejdning af materialer. Eleven kan selvstændigt forarbejde mangeartede materialer i forhold til produktets funktion og udtryk. Eleven kan arbejde med komplekse designprocesser knyttet til produktfremstillinger.	Eleverne skal have kendskab til hvordan man kan anvende genbrugs materialer til skabelse af nye innovative designs af en lampeskærm Elever kan anvende og arbejde med hårde materialer Eleverne kan anvende og arbejde med bløde materialer. Eleverne kan udføre et design forslag og arbejde efter dette	Vi skal designe og producere vores egne lampeskærm ud fra genbrugspap og karton. Denne skal enten udføre som hængelampe, bordlampe eller gulvlampe Design processen begynder vi med til hver time, så eleverne kan se hvordan designet er og om der skal ændres noget på det	De færdige lamper udstilles på skolen med et tilhørende fakta blad og design skitse kopi. Det originale design og billeder af processen og det færdige resultat skal føres ind i eleveres portefølje.

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 40 – 50 De danske stole klassiker Vores fortolkning af en klassiker	Eleven kan målrettet og sikkert anvende værktøjer, redskaber og maskiner til forarbejdning af materialer. Eleven kan selvstændigt forarbejde mangeartede materialer i forhold til produktets funktion og udtryk. Eleven kan arbejde med komplekse designprocesser knyttet til produktfremstillinger.	Eleverne skal have viden om den danske design kultur og kende til toneangivende danske designer Eleverne skal kende til internationale stole og møbel designer. Eleverne kan selv udføre et stoledesign der kan udføres af dem selv. Eleverne kan arbejde med bløde materialer Eleverne kan arbejde med hårde materialer	Vi skal se på de toneangivende stole og møbeldesigner og analysere dem og komme med forklaringer på hvorfor netop de er blevet kategoriserede som værende klassiker samt se på hvordan de håndværksmæssigt er bygget op. Derefter skal vi selv designe og lave vores egen stol enten i grupper eller individuelt.	De færdige stole udstilles på skolen med et tilhørende fakta blad og design skitse kopi. Det originale design og billeder af processen og det færdige resultat skal føres ind i eleveres portefølje.

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 2 – 7 Genbrugs materialer til ny mode Design dit eget tøj ud fra gammelt aflagt tøj.	Eleven kan målrettet og sikkert anvende værktøjer, redskaber og maskiner til forarbejdning af materialer. Eleven kan selvstændigt forarbejde mangeartede materialer i forhold til produktets funktion og udtryk. Eleven kan arbejde med komplekse designprocesser knyttet til produktfremstillinger.	Eleverne skal udvikle materialekendskab samt færdigheder og erfaringer med designprocesser i skabelsen af deres eget produkt. Eleverne skal have kendskab til symaskiner og brugen af disse samt forskellige sy teknikker i hånden.	Eleverne skal medbringe forskellige stykker tøj som de vil redesigne og lave tøjets udtryk om De skal først designe det færdige ønske af et resultat og løbende justere ind hvis der kommer nye ideer eller ændringer i deres design	Eleverne skal fremvise deres design til en morgensang eller til en anden lejlighed for de andre på skolen samt mundtlig fremlægge deres overvejelser bag ændringen og deres design.

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 9 – 20 Fodtøj Vi skal lave fodtøj	Eleven kan målrettet og sikkert anvende værktøjer, redskaber og maskiner til forarbejdning af materialer. Eleven kan selvstændigt forarbejde mangeartede materialer i forhold til produktets funktion og udtryk. Eleven kan arbejde med komplekse designprocesser knyttet til produktfremstillinger.	Eleverne skal have kendskab til arbejdet med bløde materialer Eleverne skal have kendskab til sy i hånden med sadelmager sting Eleverne skal have kendskab til valg af tråd tykkelse i forhold til det valgte bløde materialer Eleverne skal have kendskab til simple håndredskaber i forbindelse med fodtøjs produktion	Vi skal lave Gaffa afstøbning af vores fødder og derfra skal vi designe vores sko eller sandaler. Dette er sko lavet uden en skolæst som ellers er den "normale" metode til skoproduktion Vi arbejder i bløde materialer enten kraftigt stof, skind eller læder alt efter hvad vi kan få fat på.	Evalueringen af emnet med sko – bliver når eleverne ser ned på deres fødder iført sko som de selv har udført og kan gå i. Er sikker på at det er noget de vil kunne huske mange år frem i tiden.

Der er også medtænkt ind i årsplanen at afholde en lille "prøve prøve" for eleverne så de kan se hvilke krav og hvordan prøven bliver afviklet. – Hvor præcist på året denne "prøve prøve" afholdes ligger ikke fast nu, men efter de almindelige terminsprøver var tanken

Årsplan Viby Friskole 22/23

Fag: Linjefag - Musik 7. - 8. kl.

Lærer: Thomas Meldgaard Kristensen

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 32-40 Sammenspil Rytmeleg Alle synger Rotationsprincip Teknisk udstyr og betjening heraf	Musikudøvelse <i>Eleven kan udtrykke sig musikalsk i fællesskab med andre.</i>	Eleven kan deltage med lydhørhed i et vokalt fællesskab. Eleven har viden om vokale udtryksformer. Eleven kan deltage med lydhørhed i sammenspil. Eleven har viden om spillemåder og spille- teknik på instrumenter. Eleven kan anvende notationsformer i musik-udøvelse. Eleven har viden om enkle notationsformer Eleven kan fremføre musik for andre.	Vi laver rytmelege, sanglege, sanglege med afrikanske trin, stemmeopvarmning, kanon og meget mere. Vi laver rotationssammenspil, f.eks. Du får mig til at knokle dag og nat. Målet er, at vi hurtigt får prøvet en masse forskelligt, og at vi hurtigt kommer frem til noget der fungerer i sammenspil. Vi dykker ned i et par numre, bl.a. "Be My Baby". Vi skal arbejde med betjening af musikudstyr (kørekort), således at eleverne kan bruge lokalet uden lærer, hvis de ønsker dette.	Kan eleverne huske noget fra gang til gang? Har de øvet sig? Komme vi i mål med et sammenspils nummer? Hjælper eleverne hinanden eller er de passive, når de møder en udfordring? Eleverne kan tage kørekort til musiklokalet, og bestå en lille prøve, for at få adgang.

		Eleven har viden om performance. Eleven kan betjene teknisk udstyr. Eleven har viden om brug af teknisk udstyr.		
--	--	--	--	--

Sideskift

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
---	--	---	--	---

Uge 43-52	Musikalsk skaben	Eleven kan udtrykke egne ideer, tanker, følelser eller budskaber i sangskrivning.	Eleverne skal i mindre grupper lære selv at skabe musik. Det gøres gennem forskellige øvelser, der både sætter fokus på rytmik, melodi, stemning og tekst. Der vil også være en læren om tonal kadence (akkorder som fungerer godt sammen, som vi især kender det fra popmusikken).	Vi skal høre det, hver af grupperne har skabt. Noget som digital produktion, noget fremført live. Noget i notationsform.
Egne rytmer	<i>Eleven kan arbejde eksperimenterende med kreative processer i musik.</i>	Eleven har viden om kreative processer som ramme for sangskrivning.		
Tonal kadence og kvintcirkel	Musikforståelse	Eleven kan udtrykke egne ideer, tanker, følelser eller budskaber i digital produktion.		
Sangskrivning	<i>Eleven kan forholde sig kvalificeret til musikalsk praksis og musiks betydning.</i>	Eleven har viden om kreative processer som ramme for digital produktion.		
Tekstskrivning		Eleven kan komponere og arrangere enkle musikstykker og anvende enkle notationsformer.		
		Eleven har viden om komposition og arrangement og enkle notationsformer.		
		Eleven kan undersøge og analysere grund- elementer i musik.		
		Eleven har viden om grundelementer i musik.		

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 3-13 Musikforståelse	Musikforståelse <i>Eleven kan forholde sig kvalificeret til musikalsk praksis og musiks betydning</i>	Eleven kan forholde sig kvalificeret og nuanceret til musikoplevelser. Eleven har viden om udtryk og virkemidler i musik. Eleven kan forholde sig kvalificeret til musikliv i samfundet og i forskellige kulturer. Eleven har viden om musikliv i samfundet og i forskellige kulturer. Eleven kan beskrive træk ved musik fra forskellige musikhistoriske perioder og kulturer.	Vi skal fordybe os i: • Musikoplevelse • Musikliv • Musikhistorie • Musikanalyse • Musik i medier	Eleverne vælger selv et musikstykke/nummer, som de fortæller om. Hvorfor har jeg valgt dette nr? Herefter skal de lave en uddybende opgave om nummeret, med formanalyse, instrumenter, genrer, tekst, budskab.

		Eleven har viden om træk ved musik fra forskellige musikhistoriske perioder og kulturer. Eleven kan undersøge og analysere grundelementer i musik. Eleven har viden om grundelementer i musik. Eleven kan forholde sig nuanceret til musiks funktion og betydning i medier. Eleven har viden om musiks funktion og betydning i medier.		
--	--	---	--	--

Sideskift

Hvornår? Tidspunkt Hvad? Emne/tema	Hvorfor? Kompetenceområde og kompetencemål	Hvorfor? Færdigheds- og vidensmål	Hvordan? Undervisningsaktiviteter- og organisering	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
---	--	---	--	---

Uge 14-25 Forberedelse til eksamen for 8. classes elever Øve til musikfestival Elevernes ønsker	Musikudøvelse <i>Eleven kan udtrykke sig musikalsk i fællesskab med andre.</i>	Eleven kan deltage med lydhørhed i et vokalt fællesskab. Eleven har viden om vokale udtryksformer. Eleven kan deltage med lydhørhed i sammenspil. Eleven har viden om spillemåder og spilleteknik på instrumenter. Eleven kan fremføre musik for andre. Eleven har viden om performance. Eleven kan betjene teknisk udstyr. Eleven har viden om brug af teknisk udstyr.	Vi øver os til musikfestivalen, finder de fedeste numre og gør dem endnu federe. 8. classes eleverne skal endvidere forberede sig til musik eksamen.	Performance til musikfestival og til eksamen for 8. classes elevernes vedkommende.
---	--	---	--	---